

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-01-09-21-9

Podgorica, 15.03.2021. godine

CENTAR ZA GRAĐANSKO OBRAZOVANJE
- n/r, izvršnoj direktorici -

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 96, III/6
81000 Podgorica

Poštovana,

U prilogu akta Vam dostavljamo Mišljenje Agencije za sprječavanje korupcije, gore navedene oznake, čime je postupak pokrenut po prijavi od 21.01.2021. godine, okončan pred ovom Agencijom.

S poštovanjem,

DIREKTORICA
Jelena Perović

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-01-09-21-7

Podgorica, 15.03.2021. godine

Na osnovu člana 35 Zakona o sprječavanju korupcije (*"Sl. list CG", br. 53/14 i 42/2017*), Agencija za sprječavanje korupcije je dana 21.01.2021. godine pokrenula postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, te shodno navedenom donosi:

MIŠLJENJE

Na osnovu sprovedenog postupka provjere istinitosti navoda iz prijave, Agencija za sprječavanje korupcije je utvrdila da nepostupanje Univerziteta Crne Gore po pravosnažnoj i izvršnoj sudskoj presudi P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine, predstavlja ugrožavanje javnog interesa u smislu člana 44 stav 2 i člana 72 Zakona o sprječavanju korupcije i može uticati na narušavanje integriteta Univerziteta Crne Gore.

Obrazloženje

Agenciji za sprječavanje korupcije je dana 21.01.2021. godine podnijeta prijava o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: UCG) zbog neizvršenja pravosnažne i izvršne sudske presude P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine, koja se odnosi na izbor kandidata po konkursu univerziteta od 21.06.2014. godine za izbor u akademsko zvanje na Biotehničkom fakultetu.

U prijavi se dalje navodi da ni 17 mjeseci od izvršnosti gore navedene presude UCG istu nije izvršio, nanoseći time materijalnu i nematerijalnu štetu po državu, čime je narušio sopstveni integritet.

Agencija za sprječavanje korupcije je istog dana u skladu sa odredbom člana 35 Zakona o sprječavanju korupcije pokrenula postupak po prijavi.

ISPITNI POSTUPAK

Postupajući po prijavi br.03-01-09-21 zaprimljenoj 21.01.2021. godine, Agencija za sprječavanje korupcije je uputila zahtjev za dostavljanje izjašnjenja sa pratećom dokumentacijom br.03-01-09-21-3 od 29.01.2021. godine, UCG, vezano za nepostupanje UCG po pravosnažnoj i izvršnoj sudskoj presudi P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine. Istog dana, Agencija za sprječavanje korupcije je uputila podnosiocu prijave dopis br.03-01-9-21-4 sa obavještenjem da je Agencija pokrenula postupak i zatražila izjašnjenje od rektora UCG. Podnosilac prijave je Agenciji podnio urgenciju br.03-01-9-21-2 dana 01.02.2021. godine.

Podnosilac prijave je, uz prijavu, dostavio sudsku presudu P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine.

Rektor UCG Prof.dr. Danilo Nikolić je dopisom br.01-505/1 od 10.02.2021. godine, obavijestio Agenciju da je pomenuta presuda postala pravosnažna 02.07.2019. godine, te da je stigla na adresu UCG 23.07.2019. godine, kao i da je rok za donošenje nove odluke bio 02.08.2019. godine. U izjašnjenju se dalje navodi da je greškom administracije rektor univerziteta obavješten o predmetnom slučaju 14.01.2021. godine, tek nakon prijema dopisa stranke u postupku, zbog čega je pokrenut disciplinski postupak protiv odgovornih lica na UCG, koji su zaduženi za praćenje i postupanje po pravosnažnim i izvršnim sudskim presudama.

U izjašnjenju rektor UCG dalje navodi, da je odmah po saznanju o citiranoj presudi postupio po nalogu iste, i na sjednici Senata UCG od 21.02.2021. godine, Senat jednoglasno usvojio odluku kojom se Biotehnički fakultet UCG obavezuje da predloži nove članove Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje

izvještaja, po konkursu iz 2014. godine, za izbor u akademsko zvanje na Biotehničkom fakultetu.

Uz izjašnjenje rektor UCG je dostavio Odluku Senata UCG, br.03-21/1 od 21.01.2021. godine.

Uzimajući u obzir gore navedno Agencija za sprječavanje korupcije je dana 19.02.2021. godine uputila novi dopis UCG br.03-01-9-21-5 sa zahtjevom za dostavljanje dodatne dokumentacije koja se odnosi na disciplinski postupak pokrenutih protiv odgovornih lica na UCG u vezi neizvršenja pravosnažne i izvršne sudske presude, odnosno dostavljanje izjašnjenja zbog čega gore pomenutom odlukom Senata UCG nije ostavljen rok novoformiranoj komisiji da izvrši „razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja, po konkursu iz 2014. godine“, kada se u pravosnažnoj sudskoj presudi P.br. 629/18-15 od 28.12.2018. godine UCG jasno ostavlja rok od 30 dana da izvrši ponovni izbor između prijavljenih kandidata.

Postupajući po navedenom zahtjevu iz UCG je dostavljeno traženo izjašnjenje, dopisom br.01-505/2-1 od 26.02.2021. godine, sa sljedećom dokumentacijom:

- Statut UCG br.07-304 od 04.02.2015. godine;
- Pravila postupka izbora u akademska zvanja br.01-834 od 20.04.2004. godine;
- Upozorenje o postojanju razloga za izricanje mjere za povredu radne obaveze br.01-174 od 21.01.2021. godine UCG upućeno direktorici sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove i poslove staranja o imovini;
- Izjašnjenje br.01-174/1 od 04.02.2021. godine na Upozorenje rektora UCG o postojanju razloga za izricanje mjere za povredu radne obaveze br.01-174 od 21.01.2021. godine;
- Odluka br.01-174/2 od 19.02.2021. godine, kojom se oglašava odgovornom direktorica sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove i poslove staranja o imovini, za težu povredu radne obaveze;
- Upozorenje o postojanju razloga za izricanje mjere za povredu radne obaveze br.01-175 od 21.01.2021. godine UCG upućeno generalnoj sekretarki univeziteta;

- Izjašnjenje br.01-175/1 od 27.01.2021. godine na Upozorenje rektora UCG o postojanju razloga za izricanje mjere za povredu radne obaveze br.01-175 od 21.01.2021. godine;
- Odluka br.01-175/2 od 11.02.2021. godine kojom se obustavlja postupak protiv generalne sekretarke UCG.

U gore navedenom izjašnjenju, koje potpisuje vršilac funkcije rektora UCG Prof.dr. Vladimir Božović, se navodi da je procedura u vezi izbora u akademska zvanja propisana Statutom UCG i Pravilima postupka izbora u akademska zvanja. Dalje se navodi kako se rok od 30 dana, koji je ostavljen u citiranoj pravosnažnoj presudi „ne može tumačiti kao rok u kome se mora sprovesti i završiti kompletna procedura u vezi postupka za izbor u zvanje“.

Radi pravilnog i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, Agencija je u ispitnom postupku provela kao dokaze gore navedenu dokumentaciju dostavljenu od strane podnosioca prijave, kao i UCG.

Uvidom u gore navedenu dokumentaciju, a naročito presudu Osnovnog suda u Podgorici P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine, koja je postala pravosnažna 02.07.2019. godine, te izjašnjenje UCG br.01-505/1 od 10.02.2021. godine, utvrđeno je da UCG nije izvršio citiranu pravosnažnu sudsku presudu, iako je ista postala izvršna 01.08.2019. godine, te da je kao takva uredno dostavljena UCG. Uvidom u izreku dostavljene Presude utvrđeno je da je usvojen tužbeni zahtjev tužioca (B.D. koga zastupa punomoćnik adv. R.M.) pa se poništava kao nezakonita Odluka tuženog (UCG, koga zastupa punomoćnik Đ.V.) br.08-1435/1 od 28.05.2015. godine, o izboru kandidata po konkursu objavljenom 21.06.2014. godine. U presudi se obavezuje tuženi (UCG) da u roku od 30 dana od pravosnažnosti citirane presude izvrši ponovni izbor između prijavljenih kandidata po konkursu od 21.06.2014. godine. U drugom stavu izreke presude odlučeno je o troškovima postupka.

Uvidom u Odluku Senata UCG, br.03-21/1 od 21.01.2021. godine, utvrđeno je da se istom obavezuje Biotehnički fakultet UCG da predloži nove članove Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja, po konkursu od 21.06.2014. godine, za izbor u akademsko zvanje na Biotehničkom fakultetu, a na

koji su se prijavila dva kandidata, Gordana Šebek i Dušan Bugarin. Uvidom u citiranu odluku utvrđeno je da Senat UCG nije ostavio rok pomenutoj Komisiji, u kojem će ista izvršiti razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja.

Uvidom u izjašnjenje UCG br.01-505/2-1 od 26.02.2021. godine, koje potpisuje vršilac funkcije rektora Prof.dr. Vladimir Božović, utvrđeno je da UCG proizvoljno tumači imperativnu obavezu iz pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda u Podgorici P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine, prema kojoj tuženi, a u ovom slučaju UCG, mora izvršiti ponovni izbor između prijavljenih kandidata po konkursu od 21.06.2014. godine, već smatra da se započinjanjem procedure postupka izbora u zvanje, u roku od 30 dana, presuda smatra izvršenom.

RELEVANTNI PROPISI

Ustavom Crne Gore ("Sl. list CG" br.1/2007) je propisano:

„Crna Gora jemči i štiti prava i slobode.

Prava i slobode su nepovredivi.

Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih“. - član 6

„Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu“. - član 8 stav 1

“Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda”. – član 19

Zakonom o sprječavanju korupcije ("Sl.list CG ", br.53/14 i br.42/17) je propisano:

“Javni interes je materijalni i nematerijalni interes za dobro i prosperitet svih građana pod jednakim uslovima” – član 6 stav 1 tačka 1

“Ugrožavanje javnog interesa, u smislu ovog zakona, podrazumijeva povredu propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna” – član 44 stav 2

“Ovlašćeni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna i fizička lica.” – član 35 stav 2

“Organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom”. – član 35 stav 3

“Zviždač koji ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, može podnijeti prijavu u skladu sa ovim zakonom” – član 44 stav 1

“Na osnovu sprovedenog postupka po prijavi iz člana 51 ovog zakona, Agencija sačinjava mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije” – član 52 stav 1

“Integritet predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenje javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije.” – član 72

Zakon o parničnom postupku ("Službeni list RCG", br. 22/2004, 28/2005 - Odluka US RCG, 76/2006 i "Službeni list CG", br. 47/2015 - drugi zakon, 48/2015 (čl. 84. i 85. nisu u prečišćenom tekstu), 51/2017, 75/2017 - Odluka US CG, 62/2018 - Odluka US CG, 19/2019 - Odluka US CG, 34/2019, 42/2019 - ispravka i 76/2020.) je propisano:

“Presudom sud odlučuje o zahtjevu koji se tiče glavne stvari i sporednih traženja. Ako postoji više zahtjeva, sud će, po pravilu, o svim tim zahtjevima odlučiti jednom presudom.

Ako je više parnica spojeno radi zajedničkog raspravljanja, a za konačnu odluku je sazrela samo jedna parnica, može se donijeti presuda samo u pogledu te parnice.” – član 331

“Kad se stranci u presudi nalaže izvršenje kakve činidbe odrediće se i rok u kome je ovu činidbu dužna da izvrši.

Ako posebnim propisima nije drukčije određeno, rok za izvršenje činidbe iznosi 15 dana, ali za činidbe koje se ne sastoje u novčanom davanju sud može odrediti duži rok. U mjeničnim i čekovnim sporovima ovaj rok iznosi osam dana.

Rok za izvršenje činidbe počinje da teče prvog dana poslije dostavljanja prepisa pravosnažne presude stranci kojoj je naloženo izvršenje, ako zakonom nije drukčije određeno.” – član 334

“Presuda koja se više ne može pobijati žalbom postaje pravosnažna ukoliko je njome odlučeno o zahtjevu tužbe ili protivtužbe.

Prvostepeni sud, osim po prigovoru stranke, i po službenoj dužnosti pazi da li je stvar pravosnažno presuđena i, ako utvrdi da je parnica pokrenuta o zahtjevu o kome je već pravosnažno odlučeno, odbaciće tužbu.

Ako je u presudi odlučeno o potraživanju koje je tuženi istakao prigovorom radi prebijanja, odluka o postojanju ili nepostojanju ovog potraživanja postaje pravosnažna.” – član 352

“Pravosnažna presuda ima pravno dejstvo samo među strankama, osim kad zbog prirode spornog odnosa ili po odredbi zakona djeluje prema trećim licima.

Pravosnažnost presude se vezuje za stanje pravnog odnosa u vrijeme zaključenja glavne rasprave.” – član 353

Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju (“Službeni list CG”, br. 36/2011, 28/2014, 20/2015, 22/2017, 76/2017 - Odluka US CG i 25/2019.) je propisano:

“Izvršne isprave su:

- 1) izvršna sudska odluka i sudsko poravnanje;*
- 2) odluka i poravnanje koji su kao izvršne isprave propisane posebnim zakonom;*
- 3) ugovor o hipoteci, odnosno založna izjava sačinjena saglasno propisima kojima se uređuje hipoteka;*
- 4) notarski akt koji predstavlja izvršnu ispravu u skladu sa zakonom i strani notarski akt ako sadrži sve elemente neophodne za izvršenje, u skladu sa zakonom i smatra se izvršnom ispravom u zemlji porijekla;*
- 5) druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava.” – član 18*

“Sudskom odlukom, u smislu ovog zakona, smatra se presuda, rješenje, rješenje o obezbjeđenju, platni i drugi nalog suda i odluke arbitraže, a sudskim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno pred sudom.

Odlukom u upravnom postupku, u smislu ovog zakona, smatra se rješenje i zaključak organa državne uprave i drugog državnog organa, kao i privrednog društva ili drugog pravnog lica donesenih u vršenju javnih ovlašćenja, a poravnanjem u upravnom postupku smatra se poravnanje zaključeno u smislu zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.” – član 19

“Sudska odluka je izvršna ako je postala pravosnažna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje obaveze izvršnog dužnika.

Izvršnost odluke donesene u upravnom postupku utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Rok za dobrovoljno ispunjenje obaveze teče od dana dostavljanja odluke izvršnom dužniku.

Na osnovu odluke koja je u jednom dijelu postala izvršna, izvršenje se može odrediti samo u tom dijelu.

Izvršenje će se odrediti i na osnovu sudske odluke koja nije postala pravosnažna i odluke donesene u upravnom postupku koja nije postala konačna, ako je zakonom propisano da žalba ne zadržava izvršenje odluke” – član 20

Statut Univerziteta Crne Gore

“Organ upravljanja Univerziteta je Upravni odbor. Stručni organ Univerziteta je Senat. Organ rukovođenja Univerziteta je rektor.”- član 23

“Rektor rukovodi, zastupa i predstavlja Univerzitet. Rektor je odgovoran za rad na Univerzitetu, kao i za rukovođenje u okviru poslovne politike utvrđene od strane Upravnog odbora”- član 41 stav 1 i 2

Etički kodeks Univerziteta Crne Gore 03-2966 od 18.09.2019. godine

“Akademska osoblje čuva integritet i dostojanstvo akademske institucije i radi po svom najboljem znanju, savjesno, pošteno, kulturno i posvećeno.” član 4 tačka 2

“Protekcionizam, lobiranje, ucjene i pritisci, mito i korupcija i drugi oblici nečasnog uticanja na kršenje stručnih kriterijuma i standarda u obavljanju akademskih poslova predstavljaju najgrublju povredu pravila akademskog ponašanja.” član 4 tačka 6

Konvencija ujedinenih nacija protiv korupcije 2003 godine (UNCAC)

“Ciljevi ove Konvencije su:

c. Da se unaprijedi integritet, odgovornost i pravilno upravljanje javnim poslovima i javnom imovinom.” – član 1

“Svaka država ugovornica, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, priprema i sprovodi ili vodi djelotvornu i koordiniranu politiku protiv korupcije kojom se unapređuje učešće društva i održavanju načela vladavine prava, pravilnog upravljanja javnim poslovima i javnom imovinom, integritet, transparentnost i odgovornost.” – član 5

Rezolucija (97) 24 o dvadeset vodećih principa u borbi protiv korupcije

(Usvojeni od strane Komiteta ministara 6. novembra 1997. na 101. zasijedanju Komiteta ministara), razrađeni od strane Multidisciplinarnе grupe za korupciju (GMC), između ostalih, navodi i sljedeće usvojene principe:

- preduzeti efikasne mjere za prevenciju korupcije i, u vezi sa ovim, uzdići javnu svijest i promociju etickog ponašanja;*
- obezbijediti da pravila koja regulišu prava i obaveze državnih službenika uzmu u obzir potrebe borbe protiv korupcije i da predvide adekvatne i efikasne disciplinske mjere; promovisati dalju specifikaciju ponašanja koje se očekuje od državnih službenika na odgovarajući način, kao što je kodeks ponašanja;*
- osigurati da sistem javne odgovornosti uzme u obzir posljedice korupcionаškog ponašanja državnih službenika.*

Standardi antikorupcijskih tijela (ACA standardi)

Standard 4 – integritet i objektivnost

“Integritet se može definisati kao djelovanje ili postojanje u skladu sa moralnim vrijednostima, normama i pravilima, važećim u kontekstu okvira u kojem se djeluje. U javnoj upravi, integritet se odnosi na poštenje i pouzdanost pri obavljanju službenih dužnosti, i predstavlja suprotnost korupciji ili zloupotrebi funkcije za privatne svrhe. “

ZAKLJUČAK

Nakon sprovedenog ispitnog postupka, te ocjene činjenica i okolnosti, Agencija za sprječavanje korupcije konstatuje da je utvrđeno ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije zbog nepostupanja Univerziteta Crne Gore po pravosnažnoj i izvršnoj sudskoj presudi Osnovnog suda u Podgorici P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine.

Prema zakonskoj definiciji integritet predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenju javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije dok ugrožavanje javnog interesa podrazumijeva povredu propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.

Cijeneći dobijene spise predmeta, a naročito gore pomenutu pravosnažnu i izvršnu sudsku presudu, Odluku Senata UCG br.03-21/1 od 21.01.2021. godine, kao i izjašnjenje vršioca funkcije rektora UCG, Agencija za sprječavanje korupcije je ustanovila da postoji ugrožavanje javnog interesa, u postupku koji je pokrenula po prijavi, a koje se sastoji u nepostupanju UCG po pravosnažnoj i izvršnoj sudskoj presudi, te proizvoljnom tumačenju imperativne obaveze iz pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda u Podgorici od strane UCG, u kojoj se navodi da se obavezuje tuženi, u ovom slučaju UCG, da u roku od 30 dana od pravosnažnosti citirane presude izvrši ponovni izbor između prijavljenih kandidata po konkursu od 21.06.2014. godine.

Donošenjem Odluke Senata UCG br.03-21/1 od 21.01.2021. godine, kojom se obavezuje Biotehnički fakultet UCG da predloži nove članove Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja, po konkursu od 21.06.2014.

godine, za izbor u akademsko zvanje na Biotehničkom fakultetu, a kojom nije ostavljen rok pomenutoj Komisiji, u kojem će ista izvršiti razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja, ne može se smatrati da je presuda izvršena.

Agencija za sprječavanje korupcije djeluje preventivno u borbi protiv korupcije u svim oblastima, i svrha davanja mišljenja o ugrožavanju javnog interesa jeste stvaranje pozitivnog uticaja na dosljednu primjenu zakona i etičkih standarda i principa, te s tim u vezi daje sljedeću preporuku:

Da Univerzitet Crne Gore bez odlaganja i u hitnom postupku postupi po pravosnažnoj i izvršnoj sudskoj presudi Osnovnog suda u Podgorici P.br.629/18-15 od 28.12.2018. godine.

Obavezuje se Univerzitet Crne Gore da, u skladu sa članom 53 Zakona o sprječavanju korupcije, u roku od 30 dana od dana prijema ovog Mišljenja, dostavi Izvještaj o preduzetim radnjama u odnosu na navedenu preporuku.

DIREKTORICA
Jelena Perović
Jelena Perović

